

primitivne poetičnosti in izoliranosti od civilizacije. Sledilo je priznanje nešolanega slikarja Henrija Rousseauja, ki je opozoril nase predvsem s primitivno formo in naivnim, romaniziranim pogledom na svet; njegove slike so redno visele poleg Signaca, Seurata, Toulouse - Lautreca, Van Gogha, Bounarda, Matissea in Cezanna.

Sredi dvajsetih let 20. stoletja so delovali številni naivni slikarji zlasti v Franciji, Italiji in na Nizozemskem, njihov vpliv pa se je širil predvsem prek Pariza.

Na Hrvaškem je akademski slikar Krsto Hegedušić leta 1930 ustanovil znamenito »Hlebinsko šolo« skupaj z Ivanom Generalićem in Franjom Mrazom.

Na Slovenskem je nastanek samorastniške umetnosti v tridesetih letih 20. stoletja omogočala baročna tradicija kmečkega slikarstva na panjskih končnicah in steklu ter poslikanega pohištva, različni slogi in smeri pa so vse do danes vplivali na nešolane slikarje, ki ustvarjajo na meji naivne umetnosti, vendar je navadno ne dojemajo in ne predstavljajo kot izraz svojih eksistencialnih oziroma nazorskih pogledov. Zagrebška Galerija primitivne umjetnosti je od leta 1973 na mednarodne razstave doma in v tujini ter v svojo zbirko uvrstila tudi več del slovenskih avtorjev (Greta Pečnik, Anton Plemelj, Zlata Volarič). Stike s povojno generacijo Hlebinske šole pa je vzdrževal Viktor Magyar, ki je dosegel mejno stopnjo naivne groteskne pripovedi.

Informacije:

Center za izobraževanje in kulturo Trebnje,
Kidričeva 2, 8210 TREBNJE,
tel. 07 / 34 82 100, fax: 07 / 34 82 102,
E-mail: info@ciktrenje.si,
internet: <http://www.ciktrenje.si>

**Galerija je za obiskovalce odprta od
ponedeljka do petka od 14.00 do 16.00
ali po naročilu na tel. št. 07 / 34 82 100,
031 / 812 327**

Izdajatelj in založnik	Center za izobraževanje in kulturo Trebnje
Zasnova in realizacija	Studio 5 Mirna
Fotografija	Studio Markelj
Oblikovanje	Darinka Knapič
Tisk	Marginalija, d.o.o.

Trebnje, junij 2002

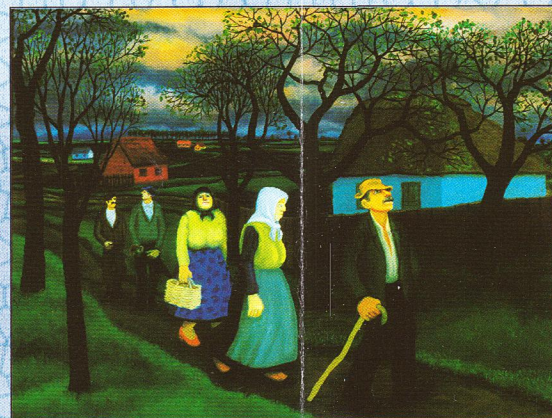
Naivna umetnost se je v slovenskem prostoru prvič organizirano pojavila leta 1962 z razstavo del iz Ledičeve zbirke pod naslovom Svet naivnih, ki jo je organizirala Galerija v Kostanjevici na Krki. Osrednje zbiralšče naivnih in drugih laičnih umetnikov na Slovenskem po letu 1967 pa postane Trebnje z mednarodnim likovnim taborom in Galerijo likovnih samorastnikov. V trebanjski zbirki se je v 35-letih s tabori nabralo preko 850 del več kot 200 ustvarjalcev iz preko 30 držav vseh celin sveta. Galerija je doslej sodelovala na nekaj razstavah v tujini - na svetovni razstavi naivne umetnosti Insita '94 v Bratislavi je prejela častno priznanje za nacionalno zbirko, izjemno odmevna pa je bila tudi predstavitev njenih del v francoskem centru naive v Vicqu pri Parizu 1996. leta.

Pod izrazom naivna umetnost razumemo slikarstvo in kiparstvo samoukov - samorastnikov, na katere ne vpliva zgodovinski razvoj umetnostnih slogov in smeri - gre za umetnost, ki nima razvoja, kot pravi dr. Zoran Kržišnik. Zanje so značilni figurativno, predmetno ustvarjanje, poenostavljena risba, lokalne barve in ploskoviti način upodabljanja.

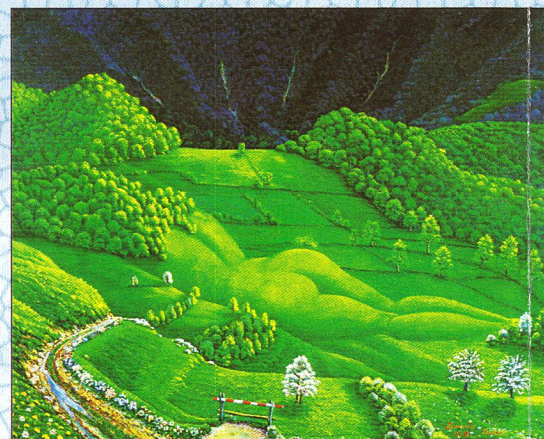
Naivna umetnost je nastala v 19. stoletju kot reakcija na umetnost akademsko izobraženih avtorjev, v začetku 20. stoletja, ko se je začela močnejše uveljavljati, pa je pomenila upor zoper umetnost, zasičeno s tradicijo in z akademizmom. Ta upor se je najprej pokazal v delu nekaterih akademskih umetnikov, npr. pri Paulu Gauguinu, kot iskanje spontanosti,

Viktor Magyar, Slovenija: Petelin, olje na les, 50 x 25 cm, 1967

Franjo Mraz, ZR Jugoslavija: Vrnitev, olje na steklo, 46 x 60 cm, 1973

Sekula Dugandić, Federacija BiH: Eva, olje na les, 42 x 53 cm, 1998

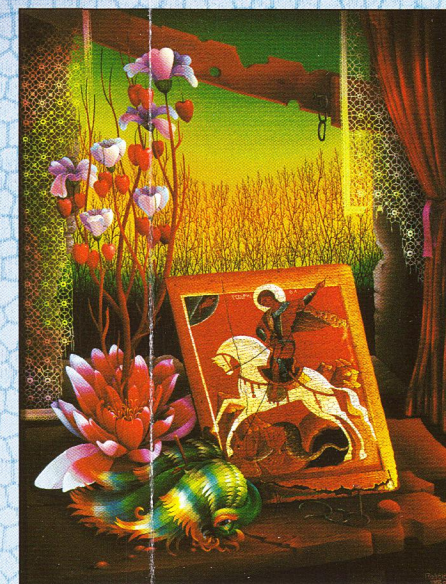
Francesco Maiolo, Italija: Pejsaž iz Piemonta, olje na platno, 35 x 45 cm, 1982

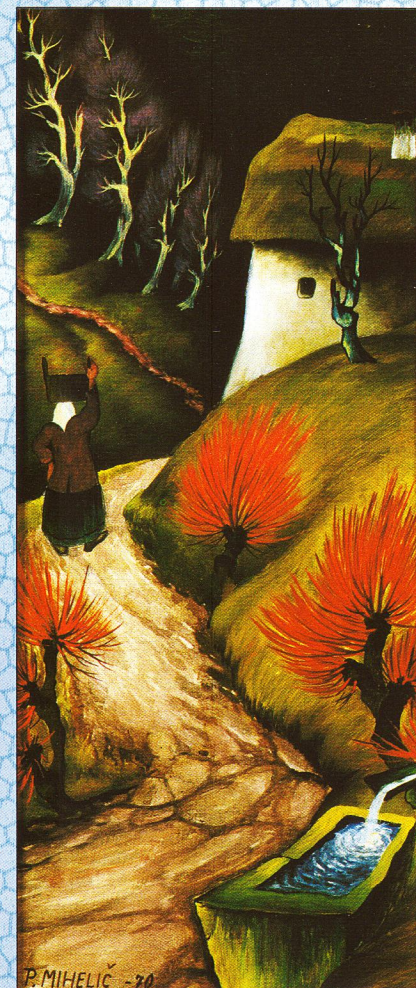
Miroslav Župančić, Hrvatska: V objemu, kip, 60 x 80 cm, 1977

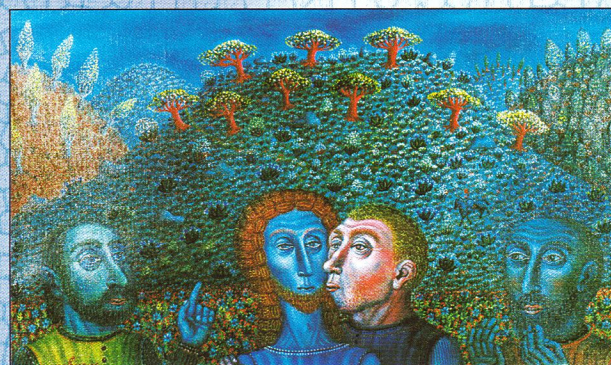
Sandi Leskovec, Slovenija: Martin Krpan, les relief, 80 x 58 cm, 1975

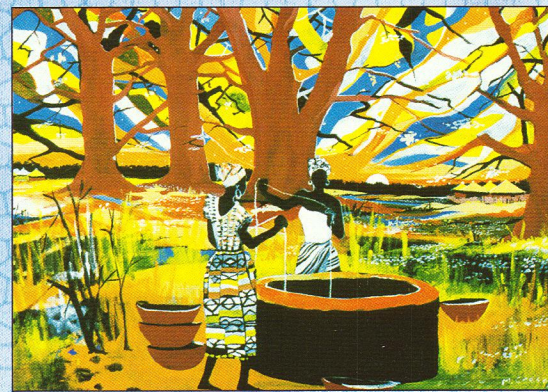
Lucijan Reščič, Slovenija: Sveti Jurij, olje na steklo, 62 x 49 cm, 1982

Polde Mihelič, Slovenija: Vrbe ob koritu, olje na les, 61,5 x 27 cm, 1969

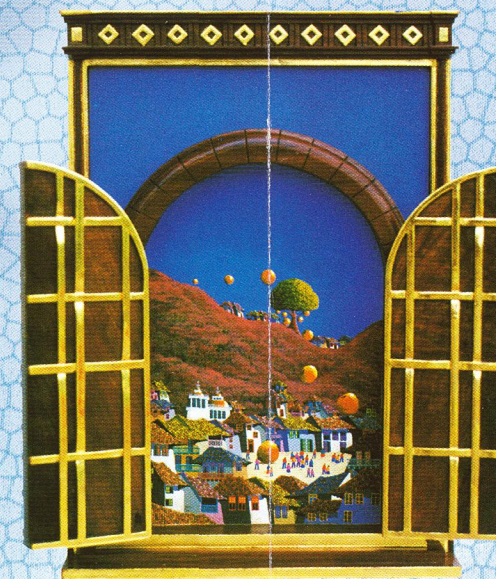
Tamas Galambas, Madžarska: Judežev poljub, olje na platno, 30 x 50 cm, 1982

Momodou Ceesay, Gambija: Vodnjak, akril na platno, 61 x 85 cm, 1974

Ryoichi Kono, Japonska: Sonce, morje in živali, svinčnik in barve na papir, 60 x 45 cm, 1997

Gonzalo Endara Crow, Equador: Jabolko, olje na les, 43 x 30 cm, 1986

Ivan Rabuzin, Hrvatska: Dva cvetova, olje na platno, 40 x 54 cm, 1977